Omslagfoto.

De omslagfoto (een bruine Kiekendief) is van N. Binsbergen, die van 't vorig nummer (het groot hoefblad) was niet van Dr. Ir. L. G. den Berger maar van Jb. v. d. Peppel te Wageningen.

Grassenboekje D. D. M. de Vries en A. A. Kruyne.

Het in de vorige aflevering besproken grassenboekje, waarover de heer Wachter zoo'n gunstige recensie gaf, werd naar aanleiding daarvan door meerdere onzer leden besteld. Het bleek evenwel, dat bij de verwoesting van 't uitgeversbedrijf Veenman te Wageningen in de ellendige Mei-dagen, ook deze heele oplage vernield werd, waardoor het werkje thans niet in den handel is. N.

Ledenlijst.

Wij maken afdeelingssecretarissen opmerkzaam op een nieuwe „Service" van de P.T.T. Indien een hunner leden verhuisd is zonder opgave van nieuw adres — iets wat eigenlijk niet moest voorkomen, daar men moest beseffen hoeveel volmaakt noodelooze moeite men de afdeelingssecretarissen door deze nonchalance bezorgt — dan zoekt de post voor U het nieuwe adres op. Daartoe vrage men een blanco formulier aan bij de post, frankeert dit met slechts 2½ cent per gezocht adres en krijgt na eenige dagen het antwoord keurig netjes thuis. Om aan te denken. N.

C. Hana • Voorschoten

Het Winterlied van de Zee.

Weet ge nog hoe triest en guur en nat het was in de „donkere dagen voor Kerstmis" ? Misschien nauwelijks meer, ze liggen alweer zoo ver achter ons, en u geniet natuurlijk ook al lang van de lente om u heen.

Zoo gaat het op het land, maar niet in de zee, die evenzeer de onze is. Daar komt nu eenmaal te pas en te onpas de groote soortelijke warmte van water om den hoek kijken. Waarmee maar gezegd wil zijn, dat de laagste wintertemperatuur onder water er pas is, als aan den wal de zaken reeds den goeden kant op gaan. En toch... toch is ook in het zoute water de lente op komst, al kondigt ze zich dan ook niet aan door extra vroeg bloeiende planten, om de eenvoudige reden dat er geen „hoogere" zeeplanten bestaan. Hier onder de grauwe watervlakte voor onze stranden zijn het de die-

'oto C. Hana Een puitaalwijfje, kort vóór de geboorte van haar jongen.

ren, die zich langzaam maar zeker beginnen voor te bereiden op de komende warmere dagen. Nu al, terwijl ze feitelijk in de ongunstigste omstandigheden verkeeren !

Daar zijn bijvoorbeeld de glibberig-gladde puitaaltjes, visschen van een paar decimeters, die eigenlijk in Noordelijker zeeën thuishooren en bij rotskusten, maar die aan onze steenen dijkglooiïngen ongeveer in het Zuidelijkste deel van hun verspreidingsgebied leven. Juist in deze dagen van toenemende zonnekracht krijgen ze hun jongen. En die worden geboren op het moment zelf, dat ze als eieren door hun moeder „gelegd" worden! Dat geschiedt zoo maar ergens in een holte tusschen de bazaltblokken van een piertje of in de veilige spleten van een Zeeuwsche dijkhelling, heel eenvoudig en zonder dat er veel op gelet wordt. Neen, dan staan onze zoetwaterstekeltjes meer in de algemeene belangstelling, dank zij de school-aquaria. Waarom nemen de leeraren toch niet eens een zeewaterbakje in hun klas ? Het gaat bijna net zoo makkelijk als zoet water, ook ver van de kust; en wie persé stekeltjes wil hebben, kan vooral de driedoornigen puik in het zilte nat stoppen na een langzamen overgang. Want ge weet toch, dat het den aard der driestekeligen is, zich tegen den winterdag zoo mogelijk naar zee te spoeden? Daar ving ik ze in December vaak, zwaar onder de schimmelziekte, die in het zoute aquarium binnen weinige weken totaal verdween. En wie in het voorjaar (April) bijvoorbeeld voor de Katwijksche sluizen ter stekeltjesvangst tijgt, krijgt daar groote

aantallen kerngezonde, kennelijk naar het zoete water terugkeerende stekelbaarzen te aanschouwen. Zouden we hier te doen hebben met een soort natuurlijke therapie tegen de ziekte waarvoor in het bijzonder deze vischjes zoo vatbaar zijn ?

Maar laten we niet op de gebeurtenissen vooruit loopen; het is per saldo nog maar volop winter in zee. Kijkt u deze dagen wel eens goed in alle kommetjes en hoeken en gaten van onze zeeweringen wanneer het laagwater is ? Daar is namelijk een wonderlijke slakkensoort te zien tijdens haar belangrijkste bezigheden: het leggen van eieren, waarbij ze en passant stukken zee-anemoon naar binnen werkt. Dit moge vreemd klinken, maar het is niets dan de zuivere waarheid. Het zijn de vlokkige zeeslakken, wier ruggen overdekt zijn met vele honderden kieuwvlokjes. Straks, als het water warmer begint te worden, verdwijnen ze; ze zoeken diepere en koelere oorden of sterven. Maar hun eieren blijven in lange kronkelsnoeren tegen de steenen hangen, zacht deinend in het wazige water. Soms zijn die kostbare eierslierten wit, soms oranje, en

De karmijnroode paardenanemoon, die onze zeeweringen vanaf Hoek van Holla
naar het Zuiden bij duizenden bewoont.

Foto C. Hana

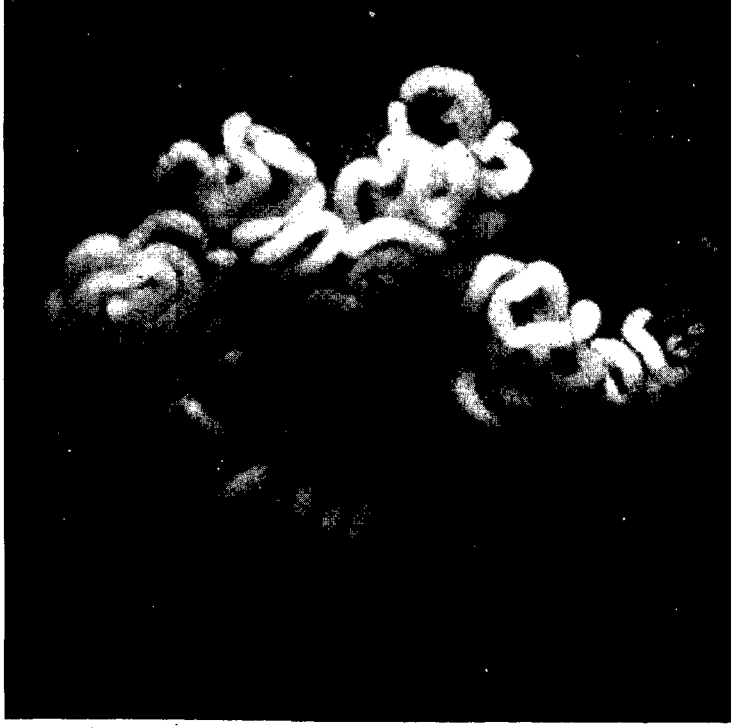
vlokkige zeeslak legt haar eieren. Duidelijk is te zien, hoe het snoer, kort het verlaten van het lichaam, nog maar dun is. Door zwelling in het zeewater krijgt het echter spoedig zijn normale afmetingen.

C. Hana

Aeolis, de vlokkige zeeslak

Foto C. Hana

Zoo deinen vanaf Januari duizenden Aeolis-eieren aan steenen en palen.
Foto C. Hana

elders weer diep rose als goedkoop suikergoed; en zoo vertellen ze ons zwijgend, wat het hoofdvoedsel geweest moet zijn van haar, die ze legde ! Aan den Hoek van Holland bijvoorbeeld wemelt het van de karmijnroode paardenanemonen op de pieren. Wat zou dus meer voor de hand liggen dan dat Aeolis papillosa daar in de eerste plaats zelf rood van tint wordt, en voorts rose eieren produceert ? Ge moet gaan zien, hoe mooi dat staat op de donkere bazaltkeien ! En meteen hebt ge dan alweer een dankbaar object voor uw nieuwbakken zeewater-aquarium. De slakken zelf zullen tegen het voorjaar spoorloos verdwijnen, de eieren als het goed is ook. Maar dan zal het tien tegen één ook geschieden, dat ge in Juli of Augustus plots enkele miniatuur naakte slakjes over een steen of tegen de ruiten ziet voortschuiven. Ge hebt Aeolis gekweekt, een doodgewoon dier, dat toch maar weinigen kennen. Bij voorbaat mijn gelukwenschen met de jonggeborenen in uw huiskamer-diergaarde !

Natuurbescherming.

a. De Bond tegen verontreiniging van natuur en stad.

Deze vergaderde kortelings in Utrecht onder presidium van onzen Voorzitter, Dr. J. H. van Burkom. Uit het aldaar uitgebrachte jaarverslag brengen we de volgende bijzonderheden naar voren.